

POLITI HØGSKOLEN

STUDIEPLAN

VIDEREUTDANNING I BEREDSKAPSPLANLEGGING

20 studiepoeng

Godkjent i høgskolestyret

18. oktober 2017

1. Innledning

Politiet er den sentrale aktøren i samfunnets beredskap og krisehåndtering ved store ulykker, naturkatastrofer og terroranslag. Ved andre type hendelser er dette ansvaret lagt på andre samfunnsfunksjoner og -aktører. Ansvaret forvaltes blant annet gjennom samarbeid og samvirke mellom samfunnets nød- og beredskapsaktører.

Den viktigste forutsetningen for å lykkes i et samvirke, er at aktørene har god kunnskap om hverandres roller, ansvar og kapasiteter. Erfaringer etter store og mindre hendelser og øvelser på nasjonalt, regionalt og lokalt plan de senere årene underbygger dette.

For effektivt å kunne forebygge og håndtere ulykker, kriser og andre alvorlige hendelser, må beredskapsaktørene vektlegge og prioritere arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS), planverk, samvirke og øvelser. På samme måte er læring etter øvelser og hendelser avgjørende for å kunne endre til beste praksis. Dette er hovedarbeidsområder for beredskapsplanleggeren.

Beredskapsplanleggerne må derfor ha grunnleggende kompetanse innenfor en rekke fagområder og en forståelse av omfanget og kompleksiteten i arbeidet med samfunnssikkerhet.

Utdanningen gir 20 studiepoeng.

2. Formål

Formålet med utdanningen er å bidra til at beredskapsplanleggerne blir virksomhetenes pådrivere og ressurspersoner i arbeidet med å forebygge og håndtere kriser effektivt og med høy kvalitet, og at dette skjer i samarbeid og samvirke med øvrige nød- og beredskapsaktører.

3. Målgruppe og opptakskrav

3.1 Målgruppe

Målgruppen er hovedplanleggere, øvings- og beredskapsplanleggere samt operative planleggere i politiet, og samvirkeaktører med oppgaver innen beredskapsplanlegging.

3.2 Opptakskrav

Søkere må dokumentere følgende formelle krav:

Utdanning:

- bestått bachelor i politiutdanning/3-årig politiutdanning eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå

Praksis/ ansettelse og andre krav:

- ansettelse i Politi- og lensmannsetaten eller hos samvirkeaktørene
- minimum 3 års praksis etter endt grunnutdanning
- erfaring med planleggingsarbeid innenfor samfunnssikkerhet

Søkere som ikke oppfyller de formelle kravene må dokumentere følgende:

- bestått 2-årig utdanning fra Politiskole og minimum 60 studiepoeng/ 1680 timer etterutdanning erstatter kravet til bachelorutdanning

Krav med senere dokumentasjonsfrist:

- en forutsetning for å starte utdanningen er å ha sikkerhetsklarering innen studiestart

4. Læringsutbytte

4.1 Generell kompetanse

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- framstå med økt innsikt og trygghet i rollen som beredskapsplanlegger
- identifisere og vurdere politiske og etiske dilemma
- vise forståelse for betydningen av dokumentert kunnskap og styringsdokumenter i beredskapsplanlegging

- vise forståelse for viktigheten av samhandling i beredskapen og krisehåndteringen

4.2 Kunnskaper

Studentene har etter gjennomført utdanning kunnskap om:

- Samfunnssikkerhet og beredskap
 - Krisehåndtering på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå
 - Redningstjenesten
 - Forebyggende sikkerhetsarbeid
 - Sivilt-militært samarbeid
 - Tilsynsoppgaver
- Styringsdokumenter
 - Lover, retningslinjer, direktiv og instruksjoner med relevans for beredskapsplanlegging
 - Sivilt beredskapssystem (SBS)
- Beredskapsarbeid
 - Planleggingsprosesser som innebærer samhandling internt i politiet og eksternt mot samvirkeaktører
 - Risiko- og sårbarhetsanalyser
 - Planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelser
 - Erfaringslæring
 - Politiets rolle i lokale og regionale beredskapsfora

4.3 Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- gjøre rede for politiet som beredskapsorganisasjon og politiets beredskapssystemer (PBS)
- utvikle og vedlikeholde politidistriktets beredskapsplaner
- analysere og bruke resultater av etterretning og utøve forebyggende sikkerhetsarbeid i planleggingsprosesser
- planlegge, koordinere og kvalitetssikre spesielle, forhåndsvarslede politioperasjoner
- utvikle og harmonisere planverk sammen med relevante samvirkeaktører

- planlegge, iverksette og evaluere arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) innenfor politidistriktets beredskapsfelt
- evaluere krisehåndtering, gjennomførte og planlagte aksjoner/arrangementer
- planlegge, gjennomføre og evaluere trening og øvelser lokalt for alle nivå
- gjennomføre pålagte øvelser på regionalt og nasjonalt nivå
- forvalte politiets rolle i lokale og regionale sikkerhets- og beredskapsfora

5. Organisering og arbeidsmåter

Studiet er organisert som et deltidsstudium, med samlinger og studiearbeid utenom samlingene, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av åtte måneder.

Utdanningen er estimert til ca. 560 timer. Samlingene utgjør ca. 140 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid. Det er obligatorisk deltakelse på samlingene.

Arbeidsmåtene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte.

Utdanningen organiseres rundt sentrale problemstillinger og utfordringer i beredskapsarbeidet, som kobles til relevant teori. Det legges vekt på fleksible og varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet. Studiearbeidet omfatter øvingsoppgaver, individuelt arbeid, gruppearbeid, nettbasert arbeid, litteraturstudier og deltakelse i undervisning. Tabletop- og simuleringsøvelser vil også bli tatt i bruk.

Det benyttes en nettbasert læringsplattform i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- En fagoppgave i gruppe (3000 ord). Tema og problemstilling skal være godkjent av fagansvarlig. I oppgaven skal studentene reflektere over egen praksis ved bruk av teori.
- En individuell oppgave med refleksjon over utvalgte deler av det obligatoriske pensumet (1000 ord)
- Et refleksjonsnotat over egen læring (1000 ord)

6. Vurdering

Studiet avsluttes med en femdagers individuell hjemmeeksamen

Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.

7. Litteratur

7.1 Obligatorisk pensum (887 sider)

Aven, T., Boyesen, M., Njå, O., Olsen, K. H. & Sandve, K. (2004).

Samfunnssikkerhet. Oslo: Universitetsforlaget. Pensum: Del 1 og 2 (79 s.).

Aven, T. (2015). Risikostyring: *Grunnleggende prinsipper og ideer* (2.utg). Oslo: Universitetsforlaget. Pensum: Kap. 2 (25 s.).

Fimreite, A.L., Langlo, P., Lægreid, P. & Rykkja, L.H. (red) (2011): *Organisering, Samfunnssikkerhet og krisehåndtering*. Oslo: Universitetsforlaget. Pensum: Kap. 1, 2 og 14 S. 10-34, 37-59 og 245-254 (58 sider).

Filstad, C. (2016): *Organisasjonslæring - fra kunnskap til kompetanse* (2.utg). Bergen: Fagbokforlaget. Pensum: Kap. 3 og 4. S. 55-105 (51 sider).

Stavne, A., Thormodsæther, J.: (2009) *Hjelp, jeg er blitt Prosjektleder!* (3.utg). Prosjektforum AS. Pensum: Hele boken (180 sider).

Løvik, K. (2010). *Øvelse gjør mester: Planlegging, kommunikasjon og gjennomføring av øvelser*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Pensum: S. 19-37 og 63-95 (53 s.).

Meld.st. 10 (2016-2017) *Risiko i et trygt samfunn - Samfunnssikkerhet*. Oslo: Justis- og beredskapsdepartementet. Pensum: Kap. 3, 4, 5, 10, 11 og 12 (66 s.)
https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-10-20162017/id2523238/sec1?q=10#match_0

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (2014) *Veileder for objektsikkerhetsforskriften, versjon 1.2. (57 sider)*
<https://www.nsm.stat.no/globalassets/dokumenter/veiledninger/veileder-for-objektsikkerhetsforskriften-1.2.pdf>

Forsvarsdepartementet (2010) *Forskrift om objektsikkerhet* (6 sider)

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2010-10-22-1362>

Nikolaysen, T. (Red.). (2016). *Sikringshåndboka: Håndbok i sikring av eiendom, bygg og anlegg mot terror, sabotasje, spionasje og annen kriminalitet*. Oslo: Forsvarsbygg. Pensum: Del 1 og del 2 (60 s.).

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2015) *Evalueringsrapport: Skredulykken i Longyearbyen 19. desember 2015*. Pensum s. 6 - 45 (39 sider).
https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/rapporter/skredulykke_longyearbyen_2015_september2016_web.pdf

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2016) *Evalueringsrapport: Øvelse HarbourEx15, 28 - 29. april 2015*. Pensum s. 7 - 72 (65 sider).
https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/rapporter/evaluering_ovelse_harbourex2015.pdf

Sommer, M., Braut, G.S. & Njå, O.: (2013) A model for learning in emergency response work. *International Journal of Emergency Management* (14 sider).

Perry, R. W., Lindell, M. K.: (2003) *Preparedness for Emergency Response: Guidelines for the Emergency Planning Process* (15 sider).

Pollestad, B. & Steinnes, T. (2012). *Hvilke faktorer har betydning for organisatorisk læring i forbindelse med store samvirkeøvelser i Hordaland?* Masteroppgave, Universitetet i Stavanger - Kap. 1-2 og 5-6. (49 sider)

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB): *Nasjonalt risikobilde 2014*. Pensum s. 1-25 (25 sider).
https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/rapporter/nrb_2014.pdf

Sverdrup, S. (2002). *Evaluering: Faser design og gjennomføring*. Bergen: Fagbokforlaget. Pensum: Kap. 2, 4, 6 og 10 (53 s.).

Standard Norge: Samfunnssikkerhet, Beskyttelse mot tilsiktede uønskede handlinger, Krav til sikringsrisikoanalyse, NS 5832:2014 (8 sider)

Standard Norge: Krav til risikovurderinger, NS 5814:2008 (15 sider)

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2016): *Veileder i planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelser - grunnbok (76 sider)*
https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/risiko-sarbarhet-og-beredskap/ovingsveileder/grunnbok_oving.pdf

7.2 Utvalgte deler av lover, regler og styringsdokumenter (ca. 150 sider)

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven). § 5. 2. Lov av 24.juni 2011. Lest 28.februar 2013:
<http://www.lovdato.no/all/hl-20110624-030.html>

Lov om politiet (politiloven). Lov av 4.august 1995. Lest 28.februar 2013:
http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19950804-053.html&emne=POLITILOV*&&

Beskyttelsesinstruksen
<https://lovdato.no/dokument/INS/forskrift/1972-03-17-3352?q=beskyttelsesinstruksen>

Bistandsinstruksen (Instruks om Forsvarets bistand til politiet)
<https://lovdato.no/dokument/LTI/forskrift/2017-06-16-789>

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven). Lov av 20.mars 2008. Lest 28.februar 2013: http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19980320-010.html&emne=SIKKERHETSLOV*&&

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven). Lov av 25.juni 2010. Lest 28.februar 2013:
http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20100625-045.html&emne=sivilbeskyttelseslov*&&

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven). Lov av 27.juni 2008. Lest 28.februar 2013:

http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20080627-071.html&emne=BYGNINGSLOV*&

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven). Lov av 14.juni 2002.

Lest 28.februar 2013: <http://www.lovdato.no/all/nl-20020614-020.html>

Sikkerhetslovens forskrifter

<https://lovdato.no/referanse/hjemmel?dokID=NL/lov/1998-03-20-10>

Organisasjonsplan for redningstjenesten i Norge

<https://lovdato.no/dokument/LTI/forskrift/2015-06-19-677>

Retningslinjer for søk etter person som antas omkommet, PBSII

Sivilt beredskapssystem (SBS)

7.3 *Selvvalgt pensum (ca. 100 sider)*

Selvvalgt pensum skal godkjennes av fagansvarlig

7.4 *Forutsettes kjent*

PBS 1: Politiets beredskapssystem del 1: Retningslinjer for politiets beredskap.

(2011). Oslo: Politidirektoratet. Kap.: 1-3, 5-6, 10-11, 14-15 og 17 (119 s.).

Meld.st. 21 (2012-13) *Terrorberedskap. Oppfølging av NOU 2012: 14 Rapport fra 22.juli-kommisjonen*. Oslo: Justis- og Beredskapsdepartementet. Kap 3-4, 7-10 (76 sider).

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/regpubl/stmeld/2012-2013/meld-st-21-20122013.html?id=718216>

Politidirektoratet (2014) - Etterretningsdoktrine for politiet, versjon 1

<https://www.politi.no/globalassets/dokumenter/03-strategier-og-planer/etterretningsdoktrine.pdf>

7.5 *Anbefalt litteratur*

NOU 2012:14. *Rapport fra 22. juli-kommisjonen*. Oslo: Departementenes servicesenter. Pensum: Kap.6 og 19 (40 s.).

<https://www.regjeringen.no/contentassets/bb3dc76229c64735b4f6eb4dbfcd bfe8/no/pdfs/nou201220120014000dddpdfs.pdf>

NOU 2013:5. *Når det virkelig gjelder*. Oslo: Departementenes servicesenter. Pensum: Kap. 7 (6 sider). Lest 4. juni 2013:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/nouer/2013/nou-2013-5.html?id=721192>

NOU 2013:9. *Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer*. Oslo: Justis- og beredskapsdepartementet. Lest 19. juni 2013:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/nouer/2013/nou-2013-9.html?id=730815>.

St. mld. nr. 42 (2004-2005) (2005). *Politiets rolle og oppgaver*. Oslo: Justis- og politidepartementet.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/91efc535022e4649821a8d81b31d54e4/no/pdfs/stm200420050042000dddpdfs.pdf>

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2016): *Metodehefte:*

Fullskalaøvelse

https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/risiko-sarbarhet-og-beredskap/ovingsveileder/metodehefte_-fullskalaovelse.pdf

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2016): *Metodehefte: Spilløvelse*

https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/risiko-sarbarhet-og-beredskap/ovingsveileder/metodehefte_spillovelse.pdf

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2016): *Metodehefte:*

Diskusjonsøvelse

https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/risiko-sarbarhet-og-beredskap/ovingsveileder/metodehefte_diskusjonsovelse.pdf

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2016): *Metodehefte:*

Funksjonsøvelse

https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/risiko-sarbarhet-og-beredskap/ovingsveileder/metodehefte_funksjonsovelse.pdf